

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007-2008
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
(ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ)
ΤΑΞΗ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Α.Κείμενο:

(Ομήρου Οδύσσεια, α΄ ραψωδία, στίχοι 141-170)

Εἶπε καὶ τράβηξε μπροστά· Ἡ Αἰθνή Παλλὰδα, λάμποντας τὰ μάτια,
ἀκολουθοῦσε, καὶ οἱ δύο τοὺς μπήκαν στὸ μεγάλο δῶμα.

Τὸ δόρυ τῆς μετέφερε, γιὰ νὰ τὸ στήσῃ σὲ ψηλὴ κολόνα,
τὸ ἔβαλε μέσα στὴν καλοξυσμένη θήκη, ὅπου καὶ τ' ἄλλα δόρατα
περίμεναν, ἀνέργα καὶ πολλὰ, τοῦ καρτερόψυχου Ὀδυσσεά.

145

Ἵστερα τὴν ὡδήγησε σὲ θρόνον νὰ καθίσῃ, λεπτοῦργημένο καὶ ὁμορφο,
πάνω τοῦ ἀπλώνοντας ὕφασμα μαλακό, καὶ στήριγμα στὰ πόδια τῆς
ἔσυρε τὸ σκαμνί.

Ἔφερε πλάι τῆς καὶ τὸ δικό της στολισμένο κάθισμα,
παράμερα ἀπὸ τοὺς μνηστήρες, μήπως καὶ ὁ ξένος, με τοὺς ξιπασμένους,
χάσῃ τὸ κέφι τοῦ καὶ δὲν χαρεῖ τὸ φαγητό
-ἤθελε ἐξάλλου νὰ ρωτήσῃ καὶ γιὰ τὸν πατέρα τοῦ
ποῦ χρόνια τώρα ἔλειπε στὰ ξένα.

150

Τότε μὴ παρακώρη ἔφερε νερό, με τ' ὁμορφο λαγῆνι,
τὰ χέρια τοὺς νὰ πλύνουν, καὶ ἔχυνε τὸ νερό ἀπὸ ψηλά
σ' ἓνα ἀργυρὸ λεβέτι· μετὰ τοὺς ἔσυρε μπροστὰ γυαλιστερό τραπέζι,
ἐνῶ ἡ σεβαστὴ κελάρισσα εἶχε τὴν ἐγνοία νὰ τοὺς φέρῃ ψωμί
καὶ ἀφθονο φαγητό, ὅ,τι καλὸ τῆς βρέθηκε, νὰ τοὺς ευχαριστήσῃ.

155

Στὰ χέρια τοῦ σηκώνοντας ὁ τραπεζάρχης δίσκους με κρέατα
κάθε λογῆς, τοὺς τὰ παρέθεσε, στὸ πλάι ἀκούμπησε κούπες χρυσές,
καὶ κάθε τόσο ὁ κήρυκας περνοῦσε, γεμίζοντας κρασί τὰ κύπελλά τοὺς.

160

Σὲ λίγο ἀγέρωχοι οἱ μνηστήρες μπήκαν καὶ αὐτοὶ στὴν αἴθουσα,
πήραν με τὴ σειρά τοὺς θέσῃ σὲ θρόνους καὶ ἀναπαυτικὰ καθίσματα.

Τότε τοὺς ἔχυναν νερό στὰ χέρια τοὺς οἱ κήρυκες,

δούλες γεμίζαν με ψωμί πλεχτὰ πανέρια,

165

ἐφηβοὶ τοὺς κρατῆρες με πιετό ξεχείλιζαν,

καὶ αὐτοὶ τὰ χέρια τοὺς ἀπλώνουν στὸ ἐτοιμὸ τραπέζι.

Καὶ μόνον ὅταν κόρεσαν τὸν πόθο τοὺς με τὸ φαῖ καὶ τὸ πιετό,

τραβούσε άλλα πια η ψυχή τους: τραγούδι, μουσική, χορό—
συμπλήρωμα απαραίτητο σ' ένα καλό τραπέζι.

Β.Ερωτήσεις:

1. Τι σήμαινε αρχικά η λέξη *έπος* και ποια σημασία πήρε η λέξη τον 5^ο αιώνα π.Χ.;

(4 μονάδες)

2. Με ποια μορφή εμφανίζεται εδώ η Αθηνά και ποιος την υποδέχεται; Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε ως προς την εξέλιξη της υπόθεσης;

(4 μονάδες)

- 3.α).Καταγράψτε τουλάχιστον πέντε στερεότυπα επίθετα ή φράσεις της ενότητας .

β).Ποια ποιητική λειτουργικότητα έχει η παρουσία των κονταριών του Οδυσσέα στην κονταροθήκη του παλατιού;

(3+3= 6 μονάδες)

- 4.α).Οι μνηστήρες στην ενότητα αυτή (στ. α' 150) χαρακτηρίζονται *ξίπασμένοι* (=αλαζονικοί, υπερβολικά υπερήφανοι). Να δικαιολογήσετε τον χαρακτηρισμό αυτό με βάση τη συμπεριφορά που εμφανίζονται να έχουν γενικά στην Οδύσσεια.

β).Να επισημάνετε ποιες από τις ενέργειες του *τυπικού της φιλοξενίας* αναφέρονται στην ενότητα αυτή.

(3+3 = 6 μονάδες)

Καλή επιτυχία !!!!!

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ